



Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME	11
PREFAȚĂ.....	13
CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....	17
TITLUL I. ASPECTE GENERALE ȘI CONCEPTUALE.....	22
CAPITOLUL I. CONCEPTUL DE PROTECȚIE A MUNCII ȘI CONCEPTUL DE SECURITATE ȘI SĂNĂTATE ÎN MUNCĂ.....	22
CAPITOLUL II. CONCEPTUL DE PROTECȚIE SOCIALĂ ȘI DE RISC	25
§1. Riscurile sociale	25
§2. Riscurile psihosociale.....	27
§3. Riscurile privind securitatea și sănătatea în muncă. Riscurile emergente.....	34
§4. Riscul accidentului de muncă – un drept de asigurare socială	40
TITLUL II. PREOCUPĂRI LA NIVEL INTERNAȚIONAL ȘI EUROPEAN ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ.....	42
CAPITOLUL III. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ LA NIVEL INTERNAȚIONAL.....	42
CAPITOLUL IV. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ LA NIVELUL CONSILIULUI EUROPEI	47
CAPITOLUL V. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE.....	50
§1. Autorități și instituții cu atribuții în domeniul securității și sănătății la nivelul UE	56
§2. Directiva-cadru privind securitatea și sănătatea în muncă.....	59
TITLUL III. SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA LUCRĂTORILOR ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UE	67

CAPITOLUL VI. CADRUL LEGAL, REGIM JURIDIC ȘI PERSPECTIVE	67
§1. Securitatea și sănătatea în muncă în Germania.....	67
§2. Securitatea și sănătatea în muncă în Grecia.....	75
§3. Securitatea și sănătatea în muncă în Regatul Unit al Marii Britanii (UK)	84
§4. Securitatea și sănătatea în muncă în Franța.....	98
TITLUL IV. REGIMUL JURIDIC AL ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA	100
CAPITOLUL VII. EVOLUȚIA ISTORICĂ A REGLEMENTĂRILOR	100
CAPITOLUL VIII. DINAMICA ACCIDENTELOR DE MUNCĂ	107
§1. Analiza statistică a accidentelor de muncă.....	107
§2. Cauzele accidentelor de muncă	112
§3. Consecințele și costurile accidentelor de muncă.....	115
CAPITOLUL IX. ACCIDENTELE DE MUNCĂ.....	121
§1. Accidentul de muncă. Noțiune. Elemente componente. Clasificare	121
1.1. Noțiune. Accident de muncă. Accident de muncă de traseu	121
1.2. Diferența între accidentul de muncă și boala profesională.....	125
1.3. Elementele componente	126
1.4. Clasificarea accidentelor de muncă.....	132
§2. Obligațiile angajatorului	133
§3. Organisme cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă și în prevenirea accidentelor de muncă.....	154
3.1. Serviciile interne și externe de prevenire și protecție	158
3.2. Comitetul de securitate și sănătate în muncă – CSSM.....	162
3.3. Inspekția Muncii și Inspectoratele teritoriale de muncă	165
§4. Obligațiile lucrătorilor	171
CAPITOLUL X. PROCEDURA COMUNICĂRII, CONSTATĂRII, CERCETĂRII ȘI ÎNREGISTRĂRII ACCIDENTELOR DE MUNCĂ CU VICTIME.....	173
§1. Comunicarea accidentelor de muncă.....	173
1.1. Obligația de comunicare a accidentului de muncă.....	173
1.2. Etapele comunicării accidentului de muncă	174
1.3. Conținutul comunicării accidentului de muncă.....	175
§2. Cercetarea administrativă a accidentelor de muncă.....	176

2.1. Atribuții.....	177
2.2. Principiile care guvernează activitatea de cercetare a accidentelor de muncă.....	180
2.3. Măsurile preliminare cercetării	181
2.4. Cercetarea propriu-zisă	183
2.5. Fixarea rezultatelor cercetării administrative	186
2.5.1. Procesul-verbal de cercetare.....	186
2.5.2. Dosarul de cercetare a accidentelor de muncă	187
2.5.3. Termenul de finalizare a cercetării	188
2.5.4. Verificarea, completarea și revizuirea dosarelor de cercetare a accidentelor de muncă	189
§3. Cercetarea penală a accidentelor de muncă cu victime	190
3.1. Cercetarea la fața locului	190
3.1.1. Obiectivele cercetării la fața locului	192
3.1.2. Fazele cercetării la fața locului	194
3.1.3. Fixarea rezultatelor cercetării la fața locului.....	196
3.2. Verificarea și ridicarea de înscrisuri.....	196
3.3. Ascultarea persoanelor implicate în accident și a martorilor	197
3.4. Disponerea și valorificarea constatărilor și expertizelor	198
3.4.1. Expertiza criminalistică	201
3.4.2. Expertiza tehnică.....	201
§4. Înregistrarea accidentelor de muncă	207

TITLUL V. REGIMUL JURIDIC AL ACCIDENTELOR

DE MUNCĂ ÎN FRANȚA.....	210
--------------------------------	------------

CAPITOLUL XI. EVOLUȚIA ISTORICĂ A REGLEMENTĂRILOR PRIVIND ACCIDENTELE DE MUNCĂ.....

§1. Legislația accidentelor de muncă în secolul al XIX-lea	210
§2. Legea din 9 aprilie 1898 asupra accidentelor de muncă – o logică a reparației.....	212
§4. De la logica reparației la logica prevenției.....	214
§5. Perioada 1986-2010 – o logică a evaluării.....	215
§6. Accidentele de muncă după anul 2010.....	217

CAPITOLUL XII. ACCIDENTUL ÎN MUNCĂ. ACCIDENTUL DE TRASEU.

DEFINIȚII.....	219
§1. Accidentul de muncă.....	219
1.1. Un eveniment brusc, survenit pe neașteptate, spontan	219
1.2. Diferența între accident de muncă și boală profesională	220

1.3. Leziunea/Vătămarea corporală.....	222
1.4. Un eveniment legat de muncă.....	223
§2. Accidentul de traseu.....	231
2.1. Definiție.....	231
2.2. Traseul protejat.....	234
2.3. Ocolirea și întreruperea traseului.....	235
§3. Obligațiile angajatorului în vedea reea prevenirii accidentelor de muncă.....	240
3.1. Evaluarea riscurilor profesionale.....	242
3.2. Informarea salariaților asupra riscurilor și a măsurilor de prevenire.....	244
3.3. Formarea salariaților.....	244
3.4. Controalele și verificări.....	247
§4. Comunicarea, cercetarea și înregistrarea accidentelor de muncă.....	250
§5. Răspunderea penală în cazul accidentelor de muncă.....	251
5.1. Răspunderea penală potrivit Codului Muncii.....	252
5.1.1. Cadrul legal.....	252
5.1.2. Obiectul infracțiunilor.....	252
5.1.3. Latura obiectivă.....	253
5.1.4. Latura subiectivă.....	254
5.1.5. Subiecții infracțiunilor.....	254
5.1.6. Sancțiuni.....	256
5.2. Răspunderea penală potrivit Codului Penal.....	256
5.2.1. Subiecții infracțiunilor.....	256
5.2.2. Atentatul la viața sau la integritatea fizică a unei persoane.....	258
5.2.3. Punerea în pericol a vieții unei persoane.....	262
CAPITOLUL XIII. STUDIU DE CAZ. SINUCIDAREA – ACCIDENT DE MUNCĂ.....	264
§1. Aspecte generale.....	264
§2. Necesitatea calificării sau recunoașterii unui act suicidal ca fiind accident de muncă. Studiu practic asupra jurisprudenței din Franța și Grecia.....	266
§3. Sinuciderea la locul de muncă potrivit jurisprudenței franceze.....	267
§4. Sinuciderea la locul de muncă potrivit jurisprudenței din Grecia.....	271
§5. Concluzii.....	272
CAPITOLUL XIV. ANALIZĂ COMPARATIVĂ PRIVIND LEGISLAȚIA ÎN DOMENIUL ACCIDENTELOR DE MUNCĂ DIN FRANȚA ȘI ROMÂNIA.....	277

TITLUL VI. ASIGURAREA ȘI RĂSPUNDEREA PENTRU ACCIDENTE DE MUNCĂ	290
CAPITOLUL XV. ASIGURAREA PENTRU ACCIDENTE DE MUNCĂ – LEGEA NR. 346/2002	290
§1. Riscurile asigurate	290
§2. Raporturile de asigurare pentru accidente de muncă	291
§3. Prestații și servicii de asigurare pentru accidente de muncă.....	292
3.1. Prestații și servicii pentru investigare, diagnosticare medicală, reabilitare medicală și recuperarea capacității de muncă.....	292
3.2. Prestații și servicii pentru reabilitare și reconversie profesională.....	293
3.3. Indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă	294
3.4. Indemnizația pentru trecerea temporară în alt loc de muncă și indemnizația pentru reducerea timpului de muncă	295
3.5. Compensații pentru atingerea integrității.....	295
3.6. Despăgubiri în caz de deces	296
3.7. Rambursări de cheltuieli	296
CAPITOLUL XVI. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ ÎN CAZUL ACCIDENTELOR DE MUNCĂ	297
§1. Scurt istoric privind reglementările răspunderii juridice în cazul accidentelor de muncă	297
§2. Reglementarea actuală a răspunderii juridice în cazul accidentelor muncă	303
§3. Răspunderea civilă	305
§4. Răspunderea disciplinară.....	314
§5. Răspunderea contravențională.....	317
§6. Răspunderea penală.....	327
6.1. Infrațiunea de neluare a măsurilor de securitate și sănătate în muncă.....	328
6.1.1. Cadrul legal.....	328
6.1.2. Obiectul infrațiunii.....	329
6.1.3. Subiecții infrațiunii.....	329
6.1.4. Latura obiectivă.....	331
6.1.5. Latura subiectivă	332
6.1.6. Forme. Modalități. Sancțiuni.....	332
6.2. Infrațiunea de nerespectare a măsurilor de securitate și sănătate în muncă	333

6.2.1. Cadrul legal	333
6.2.2. Obiectul infracțiunii	334
6.2.3. Subiecții infracțiunii	334
6.2.4. Latura obiectivă	334
6.2.5. Latura subiectivă	336
6.2.6. Forme. Modalități. Sancțiuni	336
TITLUL VII. EXAMEN AL PRACTICII JUDICIARE ÎN MATERIA SĂNĂTĂȚII ȘI SECURITĂȚII LA LOCUL DE MUNCĂ ȘI A ACCIDENTELOR DE MUNCĂ.....	337
CAPITOLUL XVII. JURISPRUDENȚĂ EUROPEANĂ	337
CAPITOLUL XVIII. JURISPRUDENȚĂ NAȚIONALĂ.....	344
§1. Noțiunea accidentului de muncă.....	344
§2. Accident de muncă de traseu.....	344
§3. Obligațiile angajatorilor	345
§4. Obligațiile lucrătorilor	346
§5. Medicina muncii	347
§6. Cercetarea accidentelor de muncă.....	347
§7. Răspunderea civilă a angajatorilor pentru încălcarea normelor legale privind securitatea în muncă.....	348
§8. Răspunderea disciplinară a angajaților pentru încălcarea normelor legale privind securitatea în muncă.....	351
§9. Răspunderea contravențională a angajatorului pentru încălcarea normelor legale privind securitatea în muncă	353
§10. Răspunderea penală a angajatorului pentru încălcarea normelor legale privind securitatea în muncă.....	355
TITLUL VIII. CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA.....	359
§1. Concluzii.....	359
§2. Propuneri <i>de lege ferenda</i>	365
BIBLIOGRAFIE	375
ANEXE.....	391
Anexa I – Date statistice privind accidentele de muncă la nivelul UE	391
Anexa II – Directivele UE din domeniul securității și sănătății în muncă și transpunerea lor în legislația română.....	396
Anexa III – Evoluția accidentelor de muncă în perioada 2017-2021.....	399

Anexa IV – Accidențați în muncă în anul 2021. Repartizare pe sectoare economice	400
Anexa V – Accidențați în muncă în anul 2021. Repartizare pe Județe	401
Anexa VI – Accidențați în muncă în anul 2021. Repartizare pe grupe de vârste	402
Anexa VII – Repartizarea pe elemente cauzale a accidențaților în anul 2021	403
Anexa VIII – Consecințele accidentelor de muncă	404
Anexa IX – Analiză și diagnoză a situației și a resurselor – Analiza SWOT	405
Anexa X – Listă de control generală	407
Anexa XI – Fișa de evaluare a riscurilor profesionale	408
Anexa XII – Model pentru comunicarea evenimentelor	409
Anexa XIII – Registrul unic de evidență a accidențaților în muncă	410
Anexa XIV – Controale efectuate în domeniul securității și sănătății în muncă în anul 2021	411